

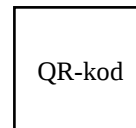
KASBIY STANDART

Elektr stansiya kompressor qurilmalari ekspluatatsiyasi

(kasbiy standartning nomi)

Reyestr raqami:

QR-kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanish sohasi: ushbu Kasbiy standart "Kompressor qurilmalari mashinisti" , "Kompressor stansiyasi mashinisti", "Ishlab chiqarish sanoatida usta (Kompressor qurilmalari uchastkasida)", "Uchastka boshlig'i (Kompressor qurilmalari uchastkasida)" mehnat faoliyatini tartibga solish, ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, xodimlarning kasbiy malakalarini rivojlantirish hamda baholash jarayonlarini amalga oshirishda qo'llaniladi. Shuningdek, mazkur standart tashkilotlarda kadrlar boshqaruvi tizimini takomillashtirish, mehnat vazifalarini belgilash, malaka talablarini aniqlash va sertifikatlash ishlarini amalga oshirishda asosiy me'yoriy manba sifatida xizmat qiladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

DACUM – korxonaning tajribali xodimlaridan iborat ekspert guruhlarida tuzilgan guruh muhokamalarini o'tkazish usuli;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi — kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan me'yoriy-huquqiy hujjatlar: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgust "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi (IFUT-2.1) 275-son Qarori.

4. Ushbu kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

IES – Issiqlik elektr stansiyasi

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Elektr stansiya kompressor qurilmalari ekspluatatsiyasi	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Kompressor qurilmalarini ishonchli va texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini amalga oshirish, shuningdek samarali ishlashini ta'minlash	
3.	IFUT-2.1 bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	D – seksiyasi. Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 35 – Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 35.1 – Elektr energiyasini ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash 35.11 – Qayta tiklanmaydigan manbalardan foydalangan holda elektr energiyasi ishlab chiqarish; 35.11.1 – Issiqlik elektr stansiyalari tomonidan elektr energiyasi ishlab chiqarish	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni	Issiqlik elektr stansiyalarining kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va tejamkor foydalanish. "Bilimlar" bo'limida mavjud bo'lgan nazariy va amaliy bilimlarga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, xodim quyidagilarni bilishi kerak: mehnatni muhofaza qilish, ishlab chiqarish sanitariyasi va yong'in xavfsizligi va shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari, bajarilgan ishlar (xizmatlar) sifatiga qo'yiladigan talablar, ish joyida ishlarni oqilona tashkil etish.	
5.	Kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	Malaka darajasi:
		81829020 Kompressor qurilmalari mashinisti	3
		81119017 Kompressor stansiyasi mashinisti	3
		13211028 Ishlab chiqarish sanoatida usta (Kompressor qurilmalari uchastkasida)	6
		13212034 Uchastka boshlig'i (Kompressor qurilmalari uchastkasida)	6

III. Kasblar funksional xaritasi

Kasblar			Mehnat funksiyalari	Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1.	81829020 Kompessor qurilmalari mashinisti	A1.3	Kompessor qurilmalarini ekspluatatsiyasi qilish	A1.01. 3	Smenani qabul qilib olish va topshirish
				A1.02. 3	Kompessor qurilmalarining belgilangan ish rejimini saqlab turish
		A2.3	IES kompressor qurilmalariga texnik xizmat ko'rsatish	A2.01.3	Asosiy va yordamchi uskunalarning texnik holatini tekshirish va texnik profilaktika ishlarini bajarish
				A2.02.3	Kompessorlar va uning yordamchi uskunalarning qismlari va mexanizmlaridagi nosozliklarni bartaraf etish
		A3.3	IES kompressor qurilmalarida ta'mirlash ishlarini nazorat qilish	A3.01.3	Ta'mirlash uchun kompressor uskunalari o'chirish, ish joylarini tayyorlash
				A3.02.3	Ta'mirlash ishlarini nazorat qilish va ta'mirlashdan keyin kompressor uskunalari qabul qilish va sinovdan o'tkazish
		A4.3	kompessor qurilmalarining normal ishlash rejimini tiklash	A4.01.3	Rahbariyatni ish rejimining buzilishi to'g'risida xabardor qilish, avariya va baxtsiz hodisalarni bartaraf etish
				A4.02.3	Mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi choralarini ko'rish
	81119017 - Kompessor stansiyasi mashinisti	B1.3	Kompessor stansiyasining texnologik jarayonlarini boshqarish	B1.01.3	Kompessor uskunasi texnologik rejimga muvofiq ishga tushirishga tayyorlash
				B1.02.3	Kompessor belgilangan texnologik reglamentga muvofiq ishga tushirish, ish rejimlarini o'zgartirish
				B1.03.3	Texnologik reglamentda belgilangan tartibda kompressorni to'xtatish
		B2.3	Kompessor uskunalarining texnik holatini nazorat qilish va xizmat ko'rsatish	B2.01.3	Kompessorlar, elektrodvigatellar, reduktorlar, moylash va sovitish tizimlari, filtrlar hamda quvurlarining texnik holatini vizual va asbobiy tekshirish
				B2.02.3	Rejali texnik xizmat ko'rsatish ishlarini (moylash, filtrlarni tozalash yoki almashtirish, bolt-birikmalarni tekshirish) bajarish

2.	13211028 Ishlab chiqarish sanoatida usta (Kompressor uchastkasi ustasi)	D1.6	IES kompressor uskunasini ekspluatatsiya qilishni tashkillashtirish	D1.01.6	Kompressor uskunalarini ekspluatatsiyasi bo'yicha ishlarni bajarishga tayyorlash
				D1.02.6	IESlarining kompressor uskunalarida texnik ishlarni tashkil etish va bajarish
				D1.03.6	Kompressor uskunalarini nosozliklarini oldini olish uchun profilaktika ishlarini bajarish
		D2.6	IESlari kompressor uskunalarida belgilangan ish rejimini saqlash	D 2.01.6	Kompressor uskunasini belgilangan ish rejimini saqlab turish bilan bog'liq ishlarni tashkillashtirish
3.	13212034 Uchastka boshlig'i	E1.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) ishini tashkillashtirish uchun zarur bo'lgan texnik hujjatlar bilan ta'minlash	E1.01.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) ish jarayoni bilan bog'liq texnik hujjatlarni yuritish va saqlash
				E1.02.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) ekspluatatsiyasi to'g'risidagi hisobotlarni shakllantirish
		E2.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalarini ekspluatatsiyasi	E2.01.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish hamda ta'mirlash, diagnostik tekshiruv ishlarini boshqarish
		E3.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalarini operativ boshqarish	E3.01. 6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga yuklatilgan rejimni saqlab turish
				E3.02.6	Kompressor uskunalarida operativ o'chirib-yoqishlarni bajarish
		E4.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga tashkiliy-texnik xizmat ko'rsatish	E4.01. 6	Ekspluatatsiya xodimlari tomonidan ishlab chiqarish ko'rsatkichlari bajarilishini nazoratga olish
				E4. 02.6	Kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashni hamda diagnostika tekshiruvlarini amalga oshirishni tashkiliy-texnik ta'minoti
				E4.03.6	Kompressor uchastkasi (stansiyasi) faoliyatining samaradorligini oshirish va istiqbolli rivojlanishi bo'yicha takliflarni ishlab chiqish va amalga joriy etish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasblar nomi	Kompressor qurilmalari mashinisti	
Mashg'ulotlar nomining kodi:	81829	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Talab etilmaydi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	- 18 yoshga to'lgan bo'lishi; - Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; - Maxsus kasbiy ma'lumotga ega bo'lishi; - Mutaxassisligi bo'yicha kamida olti oy stajirovka ish tajribasiga ega bo'lishi va malakaviy komissiya imtixonidan o'tgan bo'lishi - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	3) umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	2-6-malaka razryadli Kompressor qurilmalari mashinisti	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Sex (uchastka) boshlig'i
	6	Sex smena boshlig'i
	6	Muhandis
	7	Bosh muhandis o'rinbosari

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
	Mehnat vazifalari	
A1.3 - Kompressor qurilmalarini ekspluatatsiyasi	A1.01.3 - Smenani qabul qilib olish va topshirish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyini, xizmat ko'rsatiladigan uskunalarni texnik holatini normativ-texnik hujjatlar talablariga muvofiqliini ko'zdan kechirib chiqish
		2. Uskunalarining ishlash ko'rsatkislari va texnik holatini operativ yurnaldagi yozuvlardan o'rganib chiqqach smenani qabul qilib olish
		3. Yuklamaga muvofiq uskunaning ishlash rejimini saqlash
		4. Uskunalarining ishlash ko'rsatkislari va texnik holatini operativ yurnalga yozish va smenani topshirish
		Ko'nikma:
		Kompressor stansiyasi uskunasi ishlashini tekshirish natijalari bo'yicha nosozliklarni aniqlash
		Havo sovutgichlarining optimal ish rejimidan og'ishlarni aniqlash
		Nazorat-o'lchov vositalari ko'rsatkichlari bo'yicha kompressor stansiyasining optimal ish rejimidan og'ishlarni baholash
		Kompressor stansiyasi uskunasi optimal ish rejimidan og'ishlarni tashxislash (taqillash, qirilish, uskunaning ishlash ovozi o'zgarishi, tebranish)
		Kompressor uskunasi ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash
		Operativ yurnalni yuritish
		Tezkor muzokaralar olib borish
		Bilim:
		Kompressor qurilmalari mashinisti ish joyini tashkil etish va jihozlashga qo'yiladigan talablar
		Kompressor qurilmalari va yordamchi uskunalarining tarkibi, tuzilishi va ishlatish qoidalari
		Kompressorlarni o'chib qolish sabablari va xususiyatlari (favqulodda, qisqa muddatli va uzoq muddatli)
		Xizmat ko'rsatilayotgan uskunalarining qismlarini qizib ketishining cheklangan harorati, qizib ketishning oldini olish va bartaraf qilish choralari
		Nazorat-o'lchov vositalarini maqsadi, ishlash prinsipi, shartlari, ko'rsatkichlar turi va ularning aniqligi bo'yicha toifalanishi
		Kompressorlarni va uzatmalarni, yordamchi uskunalarini ishlashini kuzatish usullari
		Nazorat-o'lchov vositalari va boshqaruv avtomatikasining ishlatish maqsadi va usullari

		Kompressorning beqaror ishlashining sabablari va ularning oqibatlar
		Kompressor qurilmalari mashinistining ish joyini tashkil etish qoidalari
		Kompressor sovutish tizimining sovutish suvi uchun sifat ko'rsatkichlari
		Kompressorlarni ishga tushirish va to'xtatish qoidalari
		Kompressorlarni favqulodda, qisqa muddatga va uzoq muddatga o'chirishda xarakatlar tartibi
		Kompressor qurilmasini zaxiraga chiqarish va o'chirish ishlarining ketma-ketligi
		Mehnat muxofazasi qoidalari
		Mehnat harakatlari:
	A1.02.3 - Kompressor qurilmalarining belgilangan ish rejimini saqlab turish	1. Kompressor uskunalarini operativ rahbariyat ko'rsatmasi bo'yicha ishga tushirish
		2. Operativ rahbarning ko'rsatmalariga binoan texnologik sxemalarga muvofiq uskunani o'chirib- yoqishlarni bajarish
		3. Kompressor qurilmalarining belgilangan ish rejimini saqlab turish
		4. Tezkor muzokaralar olib borish
		5. Operativ yurnalni yuritish
		Ko'nikma:
		Nazorat-o'lchash asboblari ko'rsatkichlari, vizual, eshitish va kinestetik belgilar bo'yicha kompressor uskunalarining ishlash tartibi va texnik holatini baholash
		Kompressor uskunalarini sinovdan o'tkazish
		Kompressor uskunasi ishlash rejimini sozlash
		Avtomatlashtirish va texnologik boshqaruv tizimlaridan foydalangan holda uskunaning ishlashidagi og'ishlarni (buzilishlarni) aniqlash
		Masofaviy aloqa vositalaridan foydalangan holda tezkor muzokaralar jarayonida ma'lumotlarni uzatish, qabul qilish va rasmiylashtirish
		Texnik hujjatlarni yuritish va saqlash
		Bilim:
		Uskunaning tuzilishi va ishlash xususiyatlari, xizmat ko'rsatish zonasida uskunalar, quvurlar va armaturalarining hududiy joylashuvi
		Xizmat ko'rsatiladigan kompressor, tushirish moslamalarining maqsadi, ishlash printsipi va ishlash xususiyatlari, ularning gidravlik va pnevmatik sxemalari
		Kompressor xavfsizligi moslamalarining turlari va tarkibi
		Kompressor xavfsizlik moslamalarining mumkin bo'lgan nosozliklarini vujudga kelish sabablari, namoyon bo'lish belgilari va oldini olish usullari

		Kompressor uskunasi ishlatish qoidalari
		Yuqori bosim ostida ishlaydigan uskunalardan foydalanadigan xavfli ishlab chiqarish ob'ektlarining sanoat xavfsizligi qoidalari
A2.3 – IES kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish	A2.01.3 - Asosiy va yordamchi uskunalarining texnik holatini tekshirish va texnik profilaktika ishlarini bajarish	Tezkor muzokaralar va yozuvlarni yuritish tartibi
		Mehnat harakatlari:
		1. Dvigatellar, kompressorlar, yordamchi mexanizmlar va boshqa jihozlarning sozlig'ini nazorat qilish
		2. Profilaktika choralari jadvaliga muvofiq kompressor uskunalarida profilaktika ishlarini bajarish
		3. Moy sifatini tekshirish, mexanizmlarga moy quyish
		4. Kompressor uskunasi tarkibiy qismlari, mexanizmlari va jihozlarni ifloslanishdan tozalash
		5. Uskunadagi nosozliklarni aniqlash, operativ rahbariyatni barcha aniqlangan nosozliklar to'g'risida xabardor qilish
		Ko'nikma:
		Moy to'ldirish, himoya va blokirovkalarni sinovdan o'tkazish (o'z vakolatlari doirasida), kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha boshqa profilaktik ishlarni bajarish
		Kompressor uskunasi ishlashidagi odatiy nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Ishlarni bajarishda zarur harakatlarning tarkibi va ketma-ketligini aniqlash
		Moylash materiallari sifatini vizual aniqlash
		Texnologik jarayonga muvofiq asbob-uskunalarini tanlash
		Kompressor qurilmalarini muntazam va ta'mirlash ishlarini bajarish
		Bilim:
		Porshinli kompressorlar, turbokompressorlar, ularning uzatmalarini texnik xususiyatlari va texnik xizmat ko'rsatish qoidalari
		Kompressor agregatlarining ishlashini tartibga solish usullari
		Kompressorlarning kerakli texnologik parametrlarini saqlash usullari: qo'lda boshqarish, qulflash, avtomatik tartibga solish qoidalari
		Kompressor stansiyasi uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish uchun mehnat xavfsizligi talablari
		Oddiy va o'rta murakkab nazorat- o'lchov vositalari, avtomatik qurilmalar va armaturalarning tuzilishi va ishlash prinsipi
		Termodinamika va elektrotexnika asoslari
		Gazlarning kompressorlarni ishlash vaqtida yuzaga keladigan xususiyatlari
		Moylarga qo'yiladigan talablar

		Kompressorni moylash tizimining ishlash prinsipi
		Kompressor uskunasida havo harakatining texnologik sxemasi
	A2.02.3 - Kompressorlar va uning yordamchi uskunalarning qismlari va mexanizmlaridagi nosozliklarni bartaraf etish	Ortiqcha bosimda ishlaydigan uskunalarga qo'yiladigan talablar, ularning konstruksiyasi, hujjatlari va belgilash (markirovka)
		Mehnat harakatlari: 1. Kompressor stansiyasi uskunasini xizmatga yaroqliligini tekshirish va ishlashidagi og'ishlarni aniqlash 2. Havo sovutgichlari, moy sovutgichlari va gaz havosini sovutish moslamalaridagi nosozliklarni aniqlash 3. Kompressor uskunalari mashinisti xizmat ko'rsatadigan hududda joylashgan jihozlar, statsionar ishlab chiqarish quvvatlarni ta'mirlashga, yong'in va gaz xavfi bor ishlarga tayyorlash 4. Kompressor uskunalari va agregatlarida o'rtachadan pastroq bo'lgan quvvatli kompressorlarni ba'zi ta'mirlash ishlarini bajarish 5. Kompressor uskunalari quvurlari va armaturalarini o'rnatish va demontaj qilish 6. Muftalik ulanishlarni ta'mirlash 7. Kamar uzatmalarini ta'mirlash 8. Quvur qismlarini ta'mirlash 9. Kompressorni to'ldirish qutisini ta'mirlash 10. Ish joyida ko'tarish va maxsus vositalar yordamida o'rtachadan pastroq quvvatli kompressor qurilmalari, armatura va quvurlar uchun uskunalarni ko'tarish va ko'chirishni amalga oshirish Ko'nikma: Kompressor stansiyasi uskunalari va qismlarini yig'ish va demontaj qilish Kompressor stansiyasining shikastlangan va eskirgan qismlarini almashtirish Elektrodvigatel yordamida nasoslarni markazlashtirish (sentrovka) Texnologik hujjatlarga muvofiq kompressorning to'ldirish qutisini ta'mirlashni amalga oshirish Muftalik ulanishlarni ta'mirlashni amalga oshirish Sizib chiqishlarni bartaraf qilish, ichki korroziyaga qarshi qoplama va izolyatsiyani tiklash, quvurlarning eskirgan qismlarini almashtirish O'rta murakkablikdagi batafsil va yig'ma chizmalarni o'qish

		O'rtacha quvvatdan past kompressor uskunasi jihozlarini, armatura va quvurlarni maxsus vositalar yordamida ko'tarish, belgilash, ulash va ko'chirishni amalga oshirish
		Bilim:
		Kompressor stansiyalarini ta'mirlashda ishlatiladigan mikrometrik asboblarning turlari va qurilmalari
		Eskirish turlari va eskirgan qismlarni tiklash usullari
		Kompressorni ishga tushirish va ishlashi paytida yuzaga keladigan nosozliklar
		Siqish paytida havoni (gazni) ruxsat etilgan qizishi
		Markazdan qochma kompressorlar va porshenli kompressorlar o'rtasidagi konstruktiv farqlari
		Uskunaning ishlashini baholash va nuqsonlarni aniqlash uchun ishlatiladigan nazorat-o'lchash asboblari va jihozlari
		Moy idishlari (salnik) uchun ishlatiladigan materiallar
		Kompressor stansiyasining ishlashidagi nosozliklarni oldini olish choralari
		Kompressorni nosozliklarini aniqlash usullari
		Korroziyadan himoya qilish usublari va usullari
		Kompressor stansiyasi uskunalari va jihozlarini ta'mirlash ishlarining sifatini nazorat qilish usullari
		Quvur armaturalarining turlari va maqsadi
		Muftalik ulanishlarni ta'mirlash turlari
		Kamar ulanishlarning nosozliklari va ularning sabablari
		Gaz va bug' quvurlarini ta'mirlash xususiyatlari
		Quvurlarni eskirgan qismlarini almashtirishda xarakatlar ketma-ketligi
		Muftalik ulanishlardagi nosozliklar sabablari va ularni bartaraf etish usullari
		Quvurlar va quvur armaturalarining nosozliklarini aniqlash usullari
		Kompressor stansiyasining quvurlar liniyasi sxemalari
		Sovutgichlarning maqsadi, ishlash tamoyillari va tuzilishi
		Kompressorlarni ishga tushirish tartibi
		Kompressor stansiyasi uskunalarini ta'mirlash ketma-ketligini aniqlash, ta'mirlash uchun asboblari va jihozlarni tanlash tartibi
		O'rta murakkablikdagi batafsil va yig'ma chizmalarni o'qish qoidalari
		Kompressor ishidagi nosozliklarning sabablari
		Kompressor stansiyasining mashina va uskunalaridagi nosozliklar va nuqsonlarni aniqlash usullari
		Kompressor stansiyasi uskunasiidagi nosozliklarning odatiy belgilari
		Bosim klapanlarining turlari va ishlash tamoyillari

		Batafsil va yig'ma chizmalaridagi belgilar
		Kompressorning rele siljish o'rni qurilmasini tuzilishi va maqsadi
		Kompressorni tozalash tizimining tuzilishi va maqsadi
		Markazdan qochirma kompressorlarning uskunasi va ishlash prinsipi
		Porshinli kompressorlar, turbokompressorlar, ulanmalar, ichki yonish dvigatellari, bug' dvigatellari va elektr motorlar tuzilishi
		Silindrni moylash tizimlari va kompressorni moy idishlarini tuzilishi
		Boshqarish, ogohlantirish va signalizatsiya tizimlarining funksiyalari va parametrlari
A3.3 – IES kompressor uskunalarida ta'mirlash ishlarini nazorat qilish	A3.01.3 - Ta'mirlash uchun kompressor uskunalarini o'chirish, ish joylarini tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Kompressor uskunalarini o'chirish va ta'mirlashga tayyorlash
		2. Ta'mirlash uchun ish joylarini tayyorlash
		3. Kompressor uskunalarining o'rta murakkablikdagi qismlarini, mexanizmlarini va jihozlarini yig'ish va demontaj qilish
		4. Kompressor uskunalar mexanizmlari va jihozlarining o'rtacha murakkablikdagi qismlarini o'lchovli ishlov berish
		5. Uskunaning tishli va gardishli ulanishlarini o'rnatilgan o'lcham miqdorigacha mahkamlash
		Ko'nikma:
		Har xil dvigatellar bilan ishlaydigan o'rtacha quvvatdagi kompressorlarni soz holatda saqlashga qaratilgan ishlarni bajarish
		O'rta quvvatli kompressorlarning ishlashini tartibga solish va foydalanish yo'riqnomalari talablariga muvofiq belgilangan texnologik rejimlarga rioya qilish
		Kompressorni eng samarali ishlash rejimini aniqlash va o'rnatish
		Kompressornin ratsional ish rejimini o'rnatish va parametrlarni saqlab turish
		Asboblarni ko'rsatkichlariga muvofiq dvigatellar, kompressorlar, kompressor uskunalarining yordamchi mexanizmlarini ishlashini kuzatib borish
		Kompressor uskunasi ish parametrlarini ishlab chiqaruvchining pasport ma'lumotlari bilan taqqoslash
		Texnologik tizimga, bloklarga, liniyalarga kiradigan kompressor va yordamchi uskunalarini loyiha bilan belgilangan o'zaro bog'liq ishlashini ta'minlash maqsadida boshqarish va sozlashni amalga oshirish

		Xavfi yuqori bo'lgan ishlarni bajarishda mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish
		Xizmat ko'rsatiladigan kompressorlar, mashinalar va mexanizmlarning ishlashi bo'yicha hisobot va texnik hujjatlarni yuritish qoidalariga rioya qilish
		Bilim:
		Xizmat ko'rsatiladigan kompressorlarning texnik xususiyatlari
		Avtomatik boshqaruv tizimlarining turlari (barqarorlashtirish, dasturiy, monitoring va optimallashtirish)
		Statsionar kompressorlar va turbokompressorlarni texnik jihatdan sog'lom holatda saqlash uchun bajariladigan ishlarning tarkibi va ketma-ketligi
		Siqilgan havo yoki gazlarni ishlab chiqarish uchun sarflanadigan elektr energiyasi va materiallarni me'yori
		Uskunaning ishlashini va qulflanishini boshqaruvchi avtomatik qurilmalarning joylashuvi sxemasi
		Kompressorlarning ratsional ish rejimini ushlab turish usullari
		Kompressor uskunalarinig me'yorda ishlash texnologik rejimi parametrlari
		Kompressorlarni texnologik va yordamchi quvurlar bilan bog'lash sxemalari
		Kompressor va yordamchi uskunalarni o'z ichiga olgan texnologik rejimining o'rnatishning texnologik sxemalari va normalari
		Kompressor va yordamchi uskunalarni avtomatika vositalari, nazorat va himoya jihozlarining asosiy sxemalari va ishlash qoidalar
		Kompressor stansiyalarida yoqilg'i-moylash materiallaridan foydalanishni hisobini olib borish qoidalar
		Xizmat ko'rsatiladigan kompressorlar, mashinalar va mexanizmlarning ishlashi bo'yicha hisobot va texnik hujjatlarni yuritish qoidalar
	A3.02.3 - Ta'mirlash ishlarini nazorat qilish va ta'mirlashdan keyin kompressor uskunalarini qabul qilish va sinovdan o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Kompressor uskunalarini ta'mirlash uchun naryad-dopuskda ko'rsatilgan shartlarga, texnologik ko'rsatmalarga muvofiq ish joylarini tayyorlash, ta'mirlashdan so'ng uskunalarni qabul qilib olish
		2. Ta'mirlash ishlarini nazorat qilish, ishga jalb qilingan pudrat korxonalari xodimlari tomonidan ishlarni bajarish qoidalarini buzgan holatlar to'g'risida operativ rahbariyatni xabardor qilish
		3. Ta'mirlashdan keyin kompressor uskunalarini qabul qilish va sinovdan o'tkazish

		Ko'nikma:
		Ish joyining holatini mehnat xavfsizligi, yong'in, sanoat va ekologik xavfsizlik talablariga, ta'mirlash ishlari davomida kompressor uskunalari mashinistining ish joyini tashkil etish qoidalariga muvofiq saqlash
		Kompressor uskunasi tashqi va ichki tekshiruvlarini o'tkazish
		Ishlab chiqaruvchining pasport ma'lumotlaridan uskunaning ishlash parametrlarini og'ishlarini aniqlash
		Nazorat-o'lchash moslamalarining ko'rsatkichlarini nasos va kompressor uskunalarning tartibga solinadigan parametrlari bilan solishtirish
		Kompressor uskunalari yig'ish moslamalarini texnik hujjatlarga muvofiq yig'ish uchun tayyorlash
		Texnik hujjatlarga muvofiq kompressor bloklarini yig'ish va demontaj qilish
		Qismlarga ishlov berish jarayonida bajariladigan ishlarning sifatini nazorat-o'lchov asboblari yordamida nazorat qilish
		Nosozlik tufayli kompressorni favqulodda to'xtatish
		Murakkab chizmalarni o'qish
		Bilim:
		Ta'mirlash ishlari paytida kompressor uskunalari mashinistining ish joyini joylashtirish va jihozlashga qo'yiladigan talablar
		Kompressor uskunalari va jihozlarini texnik ko'rikdan o'tkazish va rejali profilaktik ta'mirlash paytida bajariladigan ishlar ro'yxati
		Kompressor uskunalarning o'rtacha murakkablikdagi tarkibiy qismlar, mexanizmlari va jihozlarining texnik holatini diagnostika qilish usullari
		Kompressorlar va kompressorning yordamchi uskunalari komponentlari va mexanizmlarining nosozliklarini aniqlash usullari
		Yig'ish paytida nuqsonlar va ularni bartaraf etish usullari
		Avariya holatlarini oldini olish choralari
		Ishlab chiqarish, sanoat va yong'in xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish va ekologik xavfsizlik normalari va talablari
		Mashinalar, uskunalar va qurilmalarni yig'ish paytida nuqsonlarni bartaraf etish uchun ishlatiladigan jihozlar, asboblari, moslamalar va yordamchi materiallar
		Xarakatsiz ajraladigan bo'g'inlarni yig'ish uslublari
		Kompressor uskunalari va kompressor stansiyasining texnologik sxemalari

		Kompressor uskunasi o'rtacha murakkablikdagi qismlarini o'lchovli ishlov berish usullari
		Kompressor uskunasi o'rtacha murakkablikdagi qismlarini chilangarlik qayta ishlash usullari va ketma-ketligi
		Kompressor uskunasi klapanining ishchi yuzasini silliqlashda ishlatiladigan materiallar
		Kompressor uskunasi klapanlarining ishchi yuzalarini silliqlashni sifatini nazorat qilish usullari
		Tishli ulanishlarni o'rnatishdagi nuqsonlar, nuqsonlarning turlari va ularning oldini olish choralarini
		Tishli ulanishlar bilan ishlash texnikasi
		Chilangarlik ishidagi odatiy nuqsonlar, ularning paydo bo'lish sabablari va oldini olish usullari
		Kompressor qismlariga chilangarlik ishlov berish jarayonida nuqsonlarni bartaraf etish usullari
		Kompressor qismlariga chilangarlik ishlov berishning sifatini nazorat qilish usullari
		Kompressorlar va kompressor stansiyalarining sxemasini o'qish qoidasi
		Har xil turdagi kompressorlar, turbokompressorlar, ulanmalar, ichki yonish dvigatellari, bug' dvigatellari, bug' turbinalari va elektr dvigatellar, yordamchi mexanizmlar, murakkab nazorat-o'lchov asboblari, apparatlar, armaturalar, vintli gaz kompressorlarining tuzilishi va konstruktiv xususiyatlari
A4.3 – Baxtsiz hodisalarni bartaraf etish va kompressor uskunasi normal ishlash rejimini tiklash, baxtsiz hodisalar, yong'inlar, texnologik buzilishlarning oldini olish	A4.01.3 - Rahbariyatni ish rejimining buzilishi to'g'risida xabardor qilish, avariya va baxtsiz hodisalarni bartaraf etish	Mehnat harakatlari:
		1. Uskunalarni ish rejimining buzilishi, ularni shikastlanishi, yong'in yuzaga kelganligi, uskunaning shikastlanishiga tahdid soladigan nuqsonlar haqida operativ rahbariyatni xabardor qilish
		2. Normal ish rejimini tiklash, avariya yoki yong'in rivojlanishining oldini olish, operativ rahbariyatning ko'rsatmalariga muvofiq avariya holatini bartaraf etish choralarini ko'rish
		3. Uskunalar yoki odamlar xavf ostida bo'lgan hollarda uskunani favqulodda o'chirish
		4. Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarda jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish, sodir bo'lgan voqea to'g'risida tezkor rahbariyatni xabardor qilish
		5. Avariya yoki yong'in bartaraf etilgandan keyin uskunalarni tekshirish, avariya yoki yong'in paytida bajarilgan harakatlar, nuqsonlarni aniqlash to'g'risida tezkor rahbariyatni xabardor qilish
		6. Avariya yoki yong'inning yuzaga kelishi va ularni bartaraf etish bo'yicha amalga oshirilgan harakatlar to'g'risida tushuntirish xati tayyorlash
		Ko'nikma:

		Nazorat-o'lchash asboblari ko'rsatkichlari, vizual, eshitish va kinestetik belgilar bo'yicha kompressor uskunalarining ishlash tartibi va texnik holatini baholash
		Kompressor uskunalarini yoqish-o'chirish, uskunalarning texnologik sxemalarida o'zgartirish
		Nazorat-o'lchov asboblari ko'rsatmalariga muvofiq kompressorlar va yordamchi uskunalarning ishlashini kuzatish
		Kompressor uskunasi ishlashidagi odatiy nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish
		Texnik ma'lumotlarni og'zaki va yozma ravishda taqdim etish
		Bilim:
		Texnologik jarayonni tartibga solish usullari
		Stansiya mahsulotini ishlab chiqarish uchun texnologik jarayonlarning sxemalari
		Oddiy, ta'mirlash va favqulodda vaziyatlarda kompressor uskunalari, aloqa vositalari va yordamchi qurilmalarning sxemalari, qurilmalari va ishlash xususiyatlari, ishlash qoidalari
		Kompressor uskunasi xarakterli nosozliklari va shikastlanishi, ularni aniqlash va bartaraf qilish usullari
		Xizmat ko'rsatish zonasida yong'in stantsiyalari, yong'inga qarshi vositalarning joylashuvi
		Birlamchi yong'inga qarshi vositalarning qurilmasi, yong'in signalizatsiyasi va yong'inga qarshi tizimlar maqsadi va ishlash printsiplari
		Elektr stantsiyalari ishidagi baxtsiz hodisalar va boshqa texnologik buzilishlarni, ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarni bartaraf etish bo'yicha harakatlarni tartibga soluvchi qoidalar va ko'rsatmalar
		Xodimlarni evakuatsiya qilish tartibi
		Uskunalaridan foydalanish va xavfsizlik qoidalari
	A4.02.3 - Mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi choralarini ko'rish	Mehnat harakatlari:
		1.Xizmat ko'rsatish zonasi uskunalarini ishlatish jarayonida mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi va ishlab chiqarish yo'riqnomalari talablarini bajarish
		2. Ta'mirlash yoki uzoq muddatli zaxiradagi o'z tarkibida rangli metallar bolgan kompressor uskunalarini butligini va saqlanishini nazorat qilish
		3. To'siqlar, xavfsizlik moslamalari va qurilmalarining sozlig'ini, elektrodvigatellarni himoya qismlari yaxlitligini nazorat qilish

		4. Yong'in uskunolari va asboblari, avtomatik aniqlash tizimlari va yong'inni o'chirish moslamalarining mavjudligi va yaroqliligini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Kompressor uskunasi texnik holati va ish rejimini nazorat qilish
		Murakkab qismlar, mexanizmlar, uskunalar va agregatlarning texnik holatini aniqlash
		Kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va yong'inga xavfli materiallar bilan ishlashda xavfsizligi talablariga rioya qilish
		Xavfli moddalar, materiallar va uskunalar bilan ishlashda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Birlamchi yong'inga qarshi vositalarning yaroqliligini tekshirish va foydalanish
		Bilimlar:
		Kompressor qurilmalari mashinistining ish joyidagi asosiy xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari
		Sanoat xavfsizligi, yong'in xavfsizligi va portlash xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish talablari
		Kompressor uskunalarini ishlatish bo'yicha ishlarning xavfsizligini ta'minlaydigan texnik tadbirlar
		Yong'in xavfsizligi choralari bo'yicha qoidalar va ko'rsatmalar
		Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar uchun birinchi yordam ko'rsatish qoidalar
		Kompressor qurilmalari mashinistining yo'riqnomasi, mehnatni muhofaza qilish bo'yicha ko'rsatmalar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1.O'ziga biriktirilgan uskunalar uchun javobgar; 2.Yuqori lavozimdagi tajribali xodim nazorati ostida ishlash; 3.O'z mehnat vazifalarini mehnat muxofazasi va yong'in xavfsizligi talablariga muvofiq bajarish; 4.Ichki tartib qoidalarga rioya qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		Kompressor qurilmalari (havo va gaz kompressorlari), ularning yuritma mexanizmlari hamda yordamchi uskunalarini belgilangan texnologik rejimlarda ishlatish. Bosim, harorat, sarf, moylash, sovitish va vibratsiya ko'rsatkichlarini nazorat-o'lchov asboblari orqali kuzatish va me'yorlarda ushlab turish. Kompressor agregatlarini ishga tushirish, ish rejimini sozlash, to'xtatish hamda avariya holatlarida xavfsiz o'chirish tartiblarini bajarish. Havo/gaz tayyorlash va uzatish tizimlari (filtr, separator, quritgich, armatura, quvurlar) bilan ishlash va ularning ishga yaroqliligini ta'minlash. Texnik ekspluatatsiya qoidalar, sanoat xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish, yong'in xavfsizligi va bosim

	ostida ishlovchi uskunalar bo'yicha talablarga qat'iy rioya qilish. Profilaktik ko'riklar, rejali texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish hamda mayda nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish. Ish jarayoni parametrlarini smena jurnali yoki elektron tizimlarda qayd etish, smena topshirish-qabul qilish tartibiga rioya qilish. Uskunalarining energiya samarador ishlashini ta'minlash va ruxsat etilgan yuklama hamda texnologik ko'rsatkichlardan chetga chiqmaslik
--	---

Kasbning nomi:	Kompressor stansiyasi mashinisti	
Mashgʻulot nomining kodi:	81119	
TMR boʻyicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qoʻyiladigan talabalar	Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qoʻyilgan talablar:	Oʻrta professional taʼlimni bitirgan talabgorga shu sohada kamilda 6 oylik ish staji boʻlishi kerak	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qoʻyilgan talablar	- 18 yoshga toʻlgan boʻlishi; - Ishga kirishda dastlabki tibbiy koʻrikdan oʻtgan boʻlishi; - Maxsus kasbiy maʼlumotga ega boʻlishi; - Mutaxassisligi boʻyicha kamida olti oy stajirovka ish tajribasiga ega boʻlishi va malakaviy komissiya imtihonidan oʻtgan boʻlishi	
Taʼlim darajasiga qoʻyilgan talablar:	1) boshlangʻich professional taʼlim 2) oʻrta maxsus taʼlim	
Norasmiy va informal taʼlim bilan bogʻliqligi:	3) umumiy oʻrta taʼlim + norasmiy (informal) taʼlim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin boʻlgan nomlari:		
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR boʻyicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Sex (uchastka) boshligʻi
	6	Sex smena boshligʻi
	6	Muhandis
	7	Bosh muhandis oʻrinbosari

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
B1.3- Kompressor stansiyasining texnologik jarayonlarini boshqarish	B1.01.3- Kompressor uskunasi texnologik rejimga muvofiq ishga tushirishga tayyorlash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Smenani qabul qilish, jurnaldagi yozuvlarni o'rganib chiqish va smena topshiriqlarini tekshirish
		2. Asbob-uskunalar, quvurlar, armatura va muhrlanish holatini ko'zdan kechirish
		3. Elektr ta'minoti, boshqaruv va signalizatsiya tizimlarining tayyorligini tekshirish
		4. Moylash, sovitish, havo/gaz ta'minoti tizimlarining ishga tayyorligini aniqlash
		5. Xavfsizlik qurilmalari (avariya to'xtatish, blokirovkalar) ish qobiliyatini tekshirish

		Ko'nikmalar:
		Kompressor agregatlarining tuzilishi va ishlash prinsipini bilish
		Porshenli, vintli, markazdan qochma kompressorlar bilan ishlash
		Yog'lash, sovitish va havo/gaz aylanish tizimlarini tushunish
		Nazorat-o'lchov asboblariidan foydalanish
		Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari bilan ishlash
		Operativ jurnalni yuritish
		Ko'rsatkichlarni yozib borish
		Navbatchilikni topshirish-qabul qilish
		Bilimlar:
		Kompressorlar turlari (porshenli, vintli, markazdan qochma va boshqalar) va ularning ishlash prinsipi
		Kompressor agregatining asosiy uzellari va detallari, ularning vazifalari
		Elektr dvigatellar, uzatmalar, podshipniklar haqida asosiy tushunchalar
		Sovitish, moylash, havo (yoki gaz) tozalash tizimlari
		Kompressor stansiyasining texnologik sxemasi
		Eksploatatsiya va xavfsizligi qoidalari
		Elektr uskunalari ishga tushirish va to'xtatish tartibi
		Qisqa tutashuv, ortiqcha yuklanish va yerga ulash tushunchalari
	B1.02.3- Kompressor belgilangan texnologik reglamentga muvofiq ishga tushirish, ish rejimlarini o'zgartirish	Mehnat harakatlari:
		1. Texnologik reglamentda belgilangan ketma-ketlikda yordamchi tizimlarni ishga tushirish
		2. Kompressorni xolost yoki yengil rejimda ishga tushirish
		3. Asosiy ishchi parametrlarning barqarorlashuvini kuzatish
		4. Kompressorni ishchi rejimga olib chiqish va texnologik sxemaga ulash.
		5. Parametrlarni reglamentga muvofiq asta-sekin o'zgartirish
		6. O'lchov asboblari ko'rsatkichlarini doimiy nazorat qilish
		7. Normadan chetlanish aniqlansa, sababini bartaraf etish yoki mas'ul shaxsga xabar berish
		8. O'zgarishlarni eksploatatsiya jurnalida qayd etish
		Ko'nikmalar:
		Kompressorni ishga tushirish va to'xtatish
		Nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Rejali texnik xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish
		Ish rejimlarini nazorat qilish
		Mayda ta'mir ishlarini bajara olish
		Detallar holatini tekshirish va almashtirish
		Filtrlar, klapanlar, podshipniklar bilan ishlash
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish

		Bilimlar:
		Ishchi parametrlar: bosim, harorat, oqim, aylanish chastotasi va ularning me'yoriy qiymatlari
		Yuklama berish va olish qoidalari
		Avaryaviy holatlar va ularni bartaraf etish usullari
		Nazorat o'lchov asbob-uskunalarining turlari
		Nazorat o'lchov asbob-uskunalarini ko'rsatkichlarini o'qish va tahlil qilish
		Signalizatsiya va avtomatik himoya tizimlarining ishlash prinsipi
	B1.03.3 - Texnologik reglamentda belgilangan tartibda kompressorni to'xtatish	1.Yuklamani bosqichma-bosqich kamaytirish
		2.Kompressorni xolost rejimga o'tkazish
		3.Texnologik reglamentda belgilangan tartibda kompressorni o'chirish
		3.Yordamchi tizimlarni belgilangan ketma-ketlikda to'xtatish
		4.Asbob-uskunalar holatini tekshirish va operativ jurnalga yozuv kiritish
		Ko'nikmalar:
		Kompressorni qo'lda va avtomatik rejimlarda rejalashtirilgan o'chirishni amalga oshirish
		Zarurat yuzaga kelganida kompressorni favqulodda (rejadan tashqari) o'chirish
		Kompressorlarni to'xtatishning texnologik ketma-ketligiga rioya qilish
		Texnologik va operativ rejimlar standartlariga rioya qilish
		Operativ jurnalga kompressorlarning texnik holati bo'yicha yozuvlarni kiritib borish
		Operativ muzokaralar olib borish
		Bilimlar:
		Kompressorni ishga tushirish, ish rejimini o'zgartirish va to'xtatish tartibi
		Operativ jurnalni yuritish tartibi
		Texnologik reglament, ishlab chiqarish yo'riqnomalari
		Rejali ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish asoslari
		Atmosferaga chiqindilarni cheklash talablari
		Moy, kondensat va chiqindilarni to'g'ri utilizatsiya qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. E'tiborlilik va mas'uliyat
		2. Tez qaror qabul qilish
		3.Jamoda ishlash qobiliyati
B2.3- Kompressor uskunalarining texnik holatini nazorat qilish va xizmat ko'rsatish	B2.01.3- Kompressorlar, elektrodvigatellar, reduktorlar, moylash va sovitish tizimlari, filtrlar hamda	Mehnat harakatlari:
		1.Tekshirilayotgan uskunaning ish rejimi (ishlayotgan/to'xtatilgan)ni aniqlash
		2. Texnologik sxema va ekspluatatsiya hujjatlari bilan tanishish
		3.Asboblarni (termometr, manometr, vibrometr, tok o'lchagich va boshqalar) tayyorlash

quvurlarining texnik holatini vizual va asbob orqali tekshirish	4. Kompresorlar, elektrodvigatellar, reduktorlar, moylash va sovitish tizimlari, filtrlar hamda quvurlarining texnik holatini vizual va asbob orqali tekshirish
	5.Korpus, boltli ulanmalar va muhranishlarning butunligini ko'zdan kechirish
	6.Yoriqlar, moy yoki gaz chiqishi, noodatiy shovqin va titrashlarni aniqlash
	7.Sovitish elementlarining ifloslanmaganligini tekshirish
	8.Korpus qizib ketmaganligi, izolyatsiya shikastlanmaganligini, kontaktlar, klemmalar va kabellarning holati, sovitish ventilatorlari va havo kirish chiqish yo'llarini ko'zdan kechirish
	Ko'nikmalar:
	Tok va kuchlanishni ampermetr va voltmeter bilan o'lchash
	Podshipnik haroratini nazorat qilish
	Izolyatsiya qarshiligini megommetr bilan tekshirish (to'xtatilgan holda)
	Moy oqishlari va quvur ulanmalarini mahkamlash
	Moy rangining o'zgarishi va ifloslanish belgilarini aniqlash
	Moy bosimini manometr orqali tekshirish
	Moy haroratini nazorat qilish
	Filtr differensial bosimini o'lchash
	Kirish va chiqish bosim farqini o'lchash
	Signalizatsiya holatini tekshirish
	Bosimni manometr orqali tekshirish
	Zarur holda gaz analizatori bilan oqishni aniqlash
	Haroratni termometr bilan nazorat qilish
	Bilimlar:
	Kompresor agregatlari va yordamchi uskunalarning tuzilishi va ishlash prinsipi
	Mexanik uzellar (val, podshipnik, mufta, reduktor) vazifasi
	Texnik holat tushunchasi va uni baholash mezonlari
	Kompresor turlari va ularning konstruktiv xususiyatlari
	Ishchi va ruxsat etilgan parametrlar (bosim, harorat, unumdorlik)
	Noodatiy shovqin, titrash va qizish sabablari
	Germetiklik buzilishi belgilari
	Reduktor turlari va uzatish sxemalari
	Moylash usullari va moy turlari
	Reduktordagi nosozlik belgilari (shovqin, zarba, qizish)
	Moylash tizimining sxemasi va ishlash prinsipi
	Sovitish tizimlari turlari (havo, suv, moy) va ishlash prinsiplari
	Filtrlarning ifloslanish darajasini aniqlash usullari
	Mehnat harakatlari:

	B2.02.3- Rejali texnik xizmat ko'rsatish ishlarini (moylash, filtrlarni tozalash yoki almashtirish, bolt-birikmalarni tekshirish) bajarish	1.Kompressor uskunalarini texnik xizmat ko'rsatish uchun tayyorlash
		2.Texnik hujjatlar (pasport, yo'riqnoma) bilan tanishib chiqish
		3.Uskunalarni tozalash, moylash, ortiqcha moyni tozalash
		4.Filtrlarni tozalash va almashtirish
		5.Boltlarni qotirish, ularni texnik holatini tekshirish, zarur bo'lsa ularn almashtirish
		6.G'alati tovush, tebranish yoki oqishlar yo'qligini tekshirish
		Ko'nikmalar:
		Uskunalarining tuzilishi va ishlash prinsipini bilish
		Texnik hujjatlar, sxemalar va yo'riqnomalarni o'qish
		Moylash ishlarini to'g'ri bajara olish
		Filtrlarni tozalash va almashtirish
		Bolt-birikmalarni tekshirish va belgilangan momentda tortish
		Qo'l asboblari (kalitlar, otvertka, dinamometrik kalit)dan foydalanish
		O'lchov asboblariidan to'g'ri foydalanish
		Xavfsiz ish usullariga rioya qilish
		Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish
		Nosozliklarni barvaqt aniqlay olish
		Tekshiruv natijalarini baholash
		Bajarilgan ishlarni texnik xizmat jurnaliga qayd etish
		Kamchiliklar bo'yicha hisobot tuzish
		Bilimlar:
		Mashina va mexanizmlarning tuzilishi asoslari
		Uskunalarining ishlash prinsiplari
		Moy va surkov materiallarining turlari
		Ularining qo'llanish sohalari va almashtirish muddatlari
		Filtrlarning turlari va vazifasi
		Tozalash va almashtirish qoidalari
		Rezbali birikmalar turlari
		Tortish momentlari va standartlari
		Ishlab chiqarish xavfsizligi qoidalari
		Elektr va mexanik xavfsizlik asoslari
		Nosozlik alomatlari
		Tekshirish va baholash usullari
		Pasport va yo'riqnomalar bilan ishlash qoidalari
		Texnik xizmat grafiklari
		Yog'-moy va chiqindilarni to'g'ri utilizatsiya qilish qoidalari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ishlarni mustaqil rejalashtirish
		2. Texnika xavfsizligiga rioya etish
		3. Ish vaqti va tartibiga rioya qilish

Texnik va/yoki texnologik talab	Kompressor qurilmalari (havo/gaz kompressorlari), ularning yuritma tizimlari va yordamchi uskunalarining texnik holatini me'yoriy talablarga muvofiq boshqarish va ishlatish. Bosim, harorat, sarf, moylash, sovitish va vibratsiya ko'rsatkichlarini nazorat qilish uchun nazorat-o'lchov asboblari bilan ishlash. Kompressor agregatlarini ishga tushirish, ish rejimini sozlash, to'xtatish va avariya holatida xavfsiz o'chirish tartiblarini bajarish. Havo/gaz tayyorlash tizimlari (filtrlar, separatorlar, quritgichlar, armatura va quvurlar) bilan ishlash. Texnik ekspluatatsiya qoidalari, sanoat xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish, yong'in xavfsizligi va bosim ostida ishlovchi uskunalar talablari asosida ishlash. Profilaktik ko'rik, rejali texnik xizmat va mayda nosozliklarni aniqlash hamda bartaraf etish. Ish parametrlarini jurnal/elektron tizimlarga qayd etish, smena topshirish-qabul qilish hujjatlarini rasmiylashtirish. Energiya tejamkor va barqaror ish rejimlarini ta'minlash, uskunaning ruxsat etilgan yuklama chegaralariga rioya qilish.
---	---

Kasbning nomi	Ishlab chiqarish sanoatida usta (Kompessor uchastkasi ustasi)	
Mashg'ulotlar nomining kodi:	13211	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	6	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash markazida tavsiya etilmaydi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Kompessor uskunalari ekspluatatsiyasi yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotga ega bo'lsa, kamida 3 oy ish stajiga ega bo'lishi; boshqa yo'nalish texnik mutaxassisligi bo'yicha oliy ma'lumotga ega bo'lsa, kamida 6 oy ish stajiga ega bo'lishi; o'rta maxsus ma'lumotga ega bo'lsa, kompressor uskunalari ekspluatatsiyasida kamida 3 yillik ish stajiga ega bo'lishi talab etiladi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	- 18 yoshga to'lgan bo'lishi; - Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; - Yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotga ega bo'lishi; - Mutaxassisligi bo'yicha kamida uch oy stajirovka ish tajribasiga ega bo'lishi va malakaviy komissiya imtihonidan o'tgan bo'lishi; - kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - ishlab chiqarishdagi maqsadlariga erishish uchun o'z vakolati doirasida mustaqil yechimlarni qabul qilish va xarakatlarni amalga oshirish; - ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlash; - jamoani boshqara olish; - o'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) bakalavriat 2) o'rta maxsus professional ta'lim va amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	-	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	Kompessor qurilmalari mashinisti
	6	Sex (uchastka) boshlig'i
	6	Sex smena boshlig'i

	6	Muhandis
	7	Bosh muhandis o'rinbosari

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D-1.6 – IES kompressor uskunasini ekspluatatsiya qilishni tashkillashtirish	D-1.01.6 - Kompressor uskunalarini ekspluatatsiyasi bo'yicha ishlarni bajarishga tayyorlash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1.O'z tasarrufidagi xodimlar uchun muntazam texnik tayyorgarlik va instruktajlarni o'tkazish
		2.O'z tasarrufidagi xodimlarni kompressor uskunalarini ishlatish bo'yicha ko'rsatmalar, texnologik hujjatlar bilan ta'minlash
		3.Tasdiqlangan rejalar va jadvallarga muvofiq xodimlarga ishlab chiqarish vazifalarini yetkazib berish
		4.Kerakli himoya vositalarini, moslamalarni tayyorlash va ularni tekshirish
		5.Amaldagi me'yoriy-texnik hujjatlarga muvofiq uskunalarda ishlarni bajarish uchun ishlashga ruxsatnomalar (naryad-dopusk) va ko'rsatmalar berish va ularni ro'yxatga olish
		6.Ish sharoitlari va zaruratdan kelib chiqib, xodimlarni soni va malakasi bo'yicha ishchi brigadasi (guruh)ni tuzish, nazoratni ta'minlash
		7.Tasarrufidagi xodimlarni ishga dastlabki kirishi va uni tugatgandan so'ng ishdan chiqishini tashkillashtirish
		8.Ish joylarini xavfsiz ishlashga tayyorlash
		Ko'nikma:
		Asbob-uskunalar olishga talabnomalar tuzish
		Tezkor-texnik hujjatlarni yurita olish, hisobotlarni tuzish
		O'z lavozim vakolati doirasida vaziat talab qilganida zudlik bilan qaror qabul qilish va amalga oshirish
		Ishlab chiqarishda jarahotlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish
		O'z tasarrufidagi xodimlarga instruktajlarni tayyorlash
		O'z tasarrufidagi xodimlarga vazifalarni to'g'ri yetkazish
		Ish joylarini to'g'ri tashkil qilish va yorug'likni ta'minlash
		Ish joylarini texnik ta'minlanganligini tashkillashtirish
		Bilim:
		Kompressor uskunalaridan foydalanish qoidalari
		Elektr qurilmalarni tuzilishi asoslari
		Texnik va operativ hujjatlarni yuritilish tartibi
		Asbob-uskunalaridan foydalanishda mehnat xavfsizligi talablari

		Mehnat faoliyatini tartibga soluvchi mehnat xavfsizligi, sanoat va yong'in xavfsizligi, sanoat sanitariyasi va yong'indan himoya qilish talablari
		Birinchi yordam ko'rsatish choralari
D1.02.6 - IESlarining kompressor uskunalarda texnik ishlarni tashkil etish va bajarish		Mehnat harakatlari:
		1.Tasarrufidagi xodimlar tomonidan kompressor uskunalarda texnik ishlarni bajarish uchun ishlarni tashkil qilish
		2.Xodimlar tomonidan ishlarni bajarishda mehnat muxofazasi, yong'in xavfsizligi, sanoat va ekologik xavfsizligi talablariga rioya etilishini nazorat qilish
		3.Texnologik ketma-ketlikni, ishlar bajarish qoidalarini bajarilishini nazorat qilish, kamchiliklarni aniqlash va bartaraf etish
		4.Biriktirilgan uskunalarni texnik holatini kuzatib borish
		5.Bekor turib qolishlar, buzilishlar va avariya holatlarini oldini olish choralari ko'rish
		6.Yuqori xavfli ishlarning borishini kuzatib borish
		7.Bajarilgan ishlar bo'yicha ishlab chiqarish hujjatlarini tuzish: jadvallar, jurnallar, aktlar, protokollar, hisobotlar
		Ko'nikma:
		Tasarrufidagi xodimlarning ishini rejalashtirish va tashkil etish
		Ish joylarini texnik ta'minlanganligini tashkillashtirish
		Tasarrufidagi xodimlar mehnati natijasini to'g'ri baholay olish
		Kompressor uskunalari ish holatini kuzatish
		Nazorat-o'lchov vositalarining ko'rsatmalariga muvofiq kompressor uskunasi texnik holatini ta'minlash
		Kompressor uskunalari texnik xizmat ko'rsatish muddatlarini qisqartirish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish
		Mavjud standartlarni, texnik shartlarni va kompressor uskunalari texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha boshqa qoidalar va ko'rsatmalarni ishlab chiqish va o'zgartirish
		Texnik hujjatlarni yuritish va saqlash
		Bilim:
		Standartlar, texnik shartlar, sifat ko'rsatkichlari standartlari, texnologik ko'rsatmalar, tashkilotda ishlab chiqarishni texnik nazorat qilish tizimlari, vositalari va usullari
		Ichki mehnat qoidalar
		Kompressor uskunalari ishlatish paytida texnik foydalanish va xavfsizlik qoidalar

		Elektr uskunalari tuzilishi asoslari
	D1.03.6 - Kompessor uskunalari nosozliklarini oldini olish uchun profilaktika ishlarini bajarish	Mehnat harakatlari: 1. Belgilangan jadval va marshrutlarga muvofiq, tasarrufidagi xodimlarning ish joylarini ko'zdan kechirish va tekshirish 2. Uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish sifati va xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan ishlarni shakllari va usullarini takomillashtirish maqsadida, uskunalarni tezkor boshqarish bo'yicha instruktaj o'tkazishni tashkillashtirish 3. Tasarrufidagi xodimlarga uskunalarining to'xtab qolishi va nosozliklarining sabablarini, yong'in, avariya holatlari to'g'risida ma'lumot berish 4. Uskunalar, boshqaruv tizimlari, qulflar va himoya vositalarini sinovdan o'tkazish va profilaktika tekshiruvlar o'tkazish 5. Kompessor uskunasi murakkab qismlari, mexanizmlari va jihozlarning texnik holatini diagnostika qilish 6. Tasarrufidagi xodimlar tomonidan kompressor uskunalarining tarkibiy qismlari, mexanizmlari va uskunalarini ifloslanishdan tozalash ishlari sifatini nazorat qilish Ko'nikma: Nazorat-o'lchov vositalarining holatini, ularning ish joyida mavjudligini tekshirish va baholash Kompessor uskunalarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash Uskunaning to'g'ri ishlash rejimini tiklash Uskunaning avariya holatini oldini olish Ish rejimini tekshirish, uskunaning shikastlanishini va nuqsonlarini aniqlash Bilim: Uslubiy va me'yoriy-texnik materiallar Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarish rejimlari Standartlar, texnik shartlar, sifat ko'rsatkichlari standartlari, texnologik ko'rsatmalar Mehnatni tashkil etish, ishlab chiqarish va boshqarish asoslari
D2.6 – IESlar kompressor uskunalarida belgilangan ish rejimini saqlash	D2.01.6 - Kompessor uskunasi belgilangan ish rejimini saqlab turish bilan	Mehnat harakatlari: 1. Berilgan ish rejimini saqlash jihozlarning holati to'g'risida ma'lumotlarni olish. 2. Tasarrufidagi xodimlarning ishini boshqarishni amalga oshirish 3. Uskunalarini ishonchli, xavfsiz va tejamkor ishlashini ta'minlash

	bog'liq ishlarni tashkillashtirish	4.Uskunalarining ishlash grafikiga o'zgartirishlar kiritish zarurati tug'ilganda, yuqori turuvchi rahbariyatni xabardor qilish
		5.Rejalashtirilgan ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini bajarish uchun zaxiralarning yetarililigini nazorat qilish
		6.Uskunaning belgilangan ish rejimi bilan belgilangan parametrlari va standartlashtirilgan sifat ko'rsatkichlaridan chetlashish sabablarini aniqlash va o'zgarishlarni baholash
		7.Kompressor uskunalarining ma'lum ish rejimini saqlash bo'yicha qarorlarni qabul qilish
		8.O'rnatilgan tartibda texnik hujjatlarni yuritish
		9.Operativ hujjatlarda uskunalarni ko'zdan kechirish natijalarini qayd etish
		Ko'nikma:
		Ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini tezkor kuzatib borish, tizimlashtirish va tahlil qilish, operativ vaziyatning yaxlit va batafsil tasvirini shakllantirish
		Tezkor qarorlar qabul qilish, tasarrufidagi xodimlarni harakatlarining tarkibi va ketma-ketligini aniqlash
		Xodimlari ishlarini tashkil etilishi va ko'rsatmalarni bajarish jarayonini nazorat qilish
		Uskunaning to'g'ri ishlash rejimini tiklash
		Uskunaning avariya holatini oldini olish
		Kompressor uskunalarni ish holatini kuzatish
		Bilim:
		Sanoat xavfsizligi, yong'in va portlash xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish talablari
		Kompressor uskunalarining xususiyatlari va ekspluatatsion xarakteristikasi, xududda joylashuvi
		Texnologik tizimlarning sxemalari va ularni normal, ta'mirlash, avariya va avariya dan keyingi ish rejimlarda ekspluatatsiya qilish xususiyatlari
		Uslubiy va me'yoriy-texnik materiallar
		Birinchi yordam ko'rsatish choralari
2. O'ziga biriktirilgan uchastkaning uzluksiz ishlashini tashkil etish;		
3. O'rtacha murakkablikdagi qarorlarni qabul qilish;		
4. Mustaqil ishlash;		
5. Ichki mehnat tartibiga rioya etish		
Texnik va/yoki texnologik talab		Kompressor qurilmalari uchastkasidagi texnologik Kompressor uchastkasidagi texnologik jarayonlar va ishlarni tasdiqlangan texnologik reglamentlar, ishlab chiqarish topshiriqlari hamda texnik ekspluatatsiya qoidalari asosida tashkil etish va bevosita nazorat qilish.

	Kompressor agregatlari, yuritma mexanizmlari, yordamchi uskunalar va quvur tarmoqlarining uzluksiz hamda xavfsiz ishlashini ta'minlash. Bosim, harorat, sarf, vibratsiya, moylash va sovitish ko'rsatkichlarini nazorat qilish, me'yorlardan chetlanish holatlarida tezkor choralar ko'rish va mas'ul mutaxassislariga axborot berish. Kompressor qurilmalarini ishga tushirish, ish rejimini o'zgartirish, to'xtatish hamda avariya holatlarida xavfsiz o'chirish ishlarini belgilangan tartibda amalga oshirish va muvofiqlashtirish. Nazorat-o'lchov asboblari, signalizatsiya, himoya va avtomatika vositalarining ishga yaroqliligini kundalik kuzatish hamda aniqlangan nosozliklar bo'yicha choralar ko'rish. Smena xodimlari ishini taqsimlash, topshiriqlar berish, bajarilgan ishlar sifatini tekshirish va ishlab chiqarish intizomini ta'minlash. Profilaktik ko'riklar, rejali texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash ishlarini tashkil etish, ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish va bajarilishini nazorat qilish. Mayda nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish, murakkab nosozliklar bo'yicha tegishli xizmatlar (mexanik, energetik, avtomatika xizmati)ni jalb etish. Sanoat xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish, yong'in xavfsizligi va bosim ostida ishlovchi uskunalar bo'yicha talablarning bajarilishini ta'minlash. Xodimlarga ish joyida yo'riqnoma (instruktaj) o'tkazish, xavfsiz ish usullariga rioya etilishini nazorat qilish. Ish jarayoni ko'rsatkichlari, uskunalar holati va bajarilgan ishlarni smena jurnali, ekspluatatsion hujjatlar va hisobotlarda qayd etish. Uskunalarining barqaror va energiya tejamkor rejimda ishlashini ta'minlash, resurs sarfi va texnologik yo'qotishlarni kamaytirish choralarini ko'rish..
--	--

Kasbning nomi	Uchastkasi boshlig'i (Kompressor qurilmalari uchastkasida)	
Mashg'ulotlar nomining kodi:	13212	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	6	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash markazlarida tavsiya etilmaydi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	Nomzod kompressor qurilmalari, kompressor stansiyalari yoki ularga tutash texnologik uchastkalarda kamida 3 yil amaliy ish tajribasiga, shundan kamida 1 yil rahbarlik (usta, smena boshlig'i, katta operator/mashinist yoki shunga tenglashtirilgan lavozimlarda) tajribaga ega bo'lishi lozim	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	jamoani boshqarish va ishlarni samarali tashkil etish ko'nikmasi; texnologik intizom va ishlab chiqarish xavfsizligi talablariga qat'iy rioya etish; tezkor qaror qabul qilish va avariya holatlarida to'g'ri harakat qilish; mas'uliyatlilik, intizomlilik va stressga chidamlilik; smena/xodimlar faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat qilish; ishlab chiqarish hujjatlari, hisobotlar va jurnal yuritish ko'nikmasi; mehnatni muhofaza qilish, sanoat va yong'in xavfsizligi talablarini xodimlarga tushuntirish va ijrosini nazorat qilish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	1) bakalavriat 2) o'rta maxsus professional ta'lim va amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	-	
Kasbiy standartlar reestrida mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	-	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	6	Muhandis
	7	Bosh muhandis o'rinbosari
	7	Bosh muhandis

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
E1.6 – IES Kompressor uchastkasi (stansiyasi) ishini tashkillashtirish uchun zarur bo'lgan texnik hujjatlar bilan ta'minlash	E1.01.6 – Kompressor uchastkasi (stansiyasi) ish jarayoni bilan bog'liq texnik hujjatlarni yuritish va saqlash	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		Mehnat harakatlari:
		1.Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini bajarish uchun, kasblar va ish turlari bo'yicha xavfsiz ish amaliyoti va usullarini tartibga soluvchi ko'rsatmalarni rasmiylashtirish
		2.Moddiy-texnik resurslar, shaxsiy va jamoaviy himoya vositalari uchun talabnomalarni tayyorlash
		3.Moddiy-texnik resurslarga bo'lgan ehtiyojni hisoblash
		4.Kompressor stansiyasi uskunalarining ishlashi to'g'risidagi ma'lumotlarni saqlash va yangilash, shu jumladan axborot tizimlarida
		Ko'nikma:
		Texnologik sxemalar, umumiy hamda maxsus chizmalar va texnik hujjatlarni o'qish
		Ekspluatatsion va texnik hujjatlar bilan ishlash
		Amaldagi me'yorlar asosida moddiy-texnik resurslar hamda shaxsiy va jamoaviy himoya vositalariga bo'lgan ehtiyojni aniqlash
		Smena xodimlari uchun ish jadvallarini tuzish
		Ish vaqti balansini hisoblash
		Uskunalarining texnologik sxemalari, chizmalari va pasportlarini tuzish
		Uskunalar va uning ishlashidagi nosozliklarni qayd etish
		Hujjatlar to'ldirilgan hujjatlarni rasmiylashtirish
		Shaxsiy kompyuter va tashqi qurilmalar, orgtexnikadan foydalanish
		Maxsus dasturlardan foydalanish
		Shaxsiy va jamoaviy himoya vositalaridan qo'llash
		Bilim:
		Kompressor uskunasi maqsadi, tuzilishi va ishlash tamoyillari
		Standartlar, texnik xususiyatlar, ishlab chiqish bo'yicha ko'rsatmalar va texnik hujjatlarni rasmiylashtirish qoidalari
		Ijro va loyiha hujjatlarini saqlash tartibi
		Kompressor uskunalarini ishlatish bo'yicha ko'rsatmalarni ishlab chiqish va rasmiylashtirish tartibi
		Ish va dam olish rejimlari, smenali jadvallar
		Shaxsiy va jamoaviy himoya vositalarini berish me'yorlari
		Moddiy-texnik resurslarni iste'mol qilish me'yorlari

		Ish yuritish bo'yicha ichki tartib-qoidalar va ma'muriy talablar
		Foydalanuvchi darajasida shaxsiy kompyuterda ishlash qoidalari, faoliyat sohasida ishlatiladigan dasturiy ta'minot
		Mehnat xavfsizligi, sanoat, yong'in va ekologik xavfsizlik talablari
	E1.02.6 - Kompessor uchastkasi (stansiyasi) ekspluatatsiyasi to'g'risidagi hisobotlarni shakllantirish	Mehnat harakatlari:
		1.Kompessor uchastkasining ishlab chiqarish faoliyati hisobotlarni tayyorlash uchun dastlabki ma'lumotlarni tayyorlash
		2.Moddiy-texnik resurslaridan foydalanish bo'yicha hisobotlarni tayyorlash
		3.Moddiy-texnik resurslarni hisobdan chiqarish uchun hujjatlarni tayyorlash
		4.Uskunalarini ekspluatatsiyasi bo'yicha hisobotlarni tayyorlash
		Ko'nikma:
		Kompessor uskunalarning ishlab chiqarish faoliyati bo'yicha hisobotlarni yaratish uchun dastlabki ma'lumotlarni tayyorlash
		Kompessor uskunalarni ishlashi to'g'risida hisobotlarni tayyorlash
		Moddiy-texnik resurslaridan foydalanish bo'yicha hisobotlarni tayyorlash
		Moddiy-texnik resurslarni hisobdan chiqarish uchun aktlar tuzish
		Maxsus dasturlardan foydalanish
		Shaxsiy kompyuter, orgtexnikadan foydalanish
		Bilim:
		Kompessor qurilmasining vazifasi, tuzilishi va ishlash prinsipi
		Hisobotlarni tuzish tartibi
		Hisobotlarni shakllantirish uchun zarur bo'lgan standartlar, texnik reglament, rahbariy hujjatlar (ko'rsatmalar)
		Material-texnik resurslarni hisobini yuritish qoidalari
		Material-texnik resurslarni hisobdan chiqarish qoidalari
		Amaldagi dasturda shaxsiy kompyuterda foydalanuvchi darajasida ishlash qoidalari
E2.6 – Kompessor uchastkasi (stansiyasi) uskunalarini ekspluatatsiyasi	E2.01.6 – Kompessor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish	Mehnat harakatlari:
		1.Kompessor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish jadvallarini ishlab chiqish
		2.Uskunalar, asboblarni va ehtiyot qismlarga bo'lgan ehtiyojni aniqlash
		3.Xavfli ishlarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha rejalar ishlab chiqish

	hamda ta'mirlash, diagnostik tekshiruv ishlarini boshqarish	4. Texnik xizmat ko'rsatishda yuqori xavfli ishlarni bajarilish jarayonini kuzatib borish
		5. Ta'mirlash xodimlariga topshiriqlar berish va ularning bajarilishini nazorat qilish
		6. Sinov va ta'mirlash ishlaridan keyin uskunalarning texnik holatini tekshirish
		7. Me'yoriy-huquqiy, ma'muriy va texnik hujjatlardagi talablarga rioya etilishini monitoring qilish
		8. Uskunalar ta'mirlashga tayyorlash uchun ish joylarini tayyorlash ishlarini xavfsiz bajarilishi, xodimlar xavfsizligi tizimlarini tekshirish choralarini ko'rish
		9. Texnik hujjatlar va xodimlarga bo'lgan talabni aniqlash
		10. Ishlarni bajarish jarayonida shaxsiy va jamoaviy himoya vositalaridan foydalanishi ustidan nazorat olib borish
		Ko'nikma:
		Texnologik sxema, chizmalar va texnik hujjatlarni o'qish
		Uskunalar diagnostikasi va sanoat xavfsizligi ekspertizasi natijalarini qo'llash
		Kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish jadvalarini ishlab chiqish
		Kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish uchun zarur bo'ladigan uskunalar, asboblari va ehtiyot qismlarga bo'lgan ehtiyojni hisoblash
		Kompressor uskunalarida ishlarni bajarishda xavflarni baholash va xavflarni aniqlash
		Sinov paytida va ta'mirlash ishlaridan keyin uskunaning nosozliklarini aniqlash
		Nazorat va o'lchov vositalari va asboblariidan foydalanish
		Uskunalarining texnik parametrlarini tahlil qilish
		Ehtiyot qismlar, materiallar va asboblarga talabni shakllantirish
		Shaxsiy va jamoaviy himoya vositalarini qo'llash
		Tasarrufidagi xodimlarni mehnat xavfsizligi, sanoat, yong'in va ekologik xavfsizlik talablariga muvofiqlikni ta'minlash
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalanish
		Bilim:
		Texnik diagnostika asoslari
		Nazariy mexanika asoslari
		Issiqlik dinamikasi asoslari
		Elektrotexnika asoslari
		Materialshunoslik asoslari
		Payvandlash asoslari

		Tabiiy gazning fizik-kimyoviy hossalari, beqaror suyuq uglevodorodlar, gaz va suyuq muhit, kimyoviy reagentlar, protseduralar va ularni utilizatsiya qilish tartibi
		Kompressor uskunalarning maqsadi, qurilmasi va ishlash prinsiplari
		Kompressor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash usullari va texnologiyasi
		Kompressor uskunalarini ekspluatatsiyasiga tegishli bo'lgan me'yoriy-huquqiy, ma'muriy hujjatlarda qo'yilgan talablar
		Kompressor uskunalarini ekspluatatsiyasi bo'yicha texnik hujjatlar
		Kompressor uskunalarda aniqlanadigan nosozliklar turi va ularni bartaraf etish usullari
		Foydalanilayotgan nazorat va o'lchash asboblardan, shu jumladan xavfsizlik moslamalardan ishlatish tartibi va asosiy xususiyatlari
		Avtomatlashtirilgan jarayonlarni boshqarish tizimlarining tuzilishi va ularni boshqarish tartibi
		Asboblarni, materiallarni va ehtiyot qismlarning nomenklaturasi, ishlatish meyorlari
		Kompressor uskunalarni ishlashi vaqtida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan favqulodda vaziyatlarning turlari, ularning paydo bo'lish sabablari va oldini olish va bartaraf etish usullari
		Kompressor uskunalarni ishlatish bilan bog'liq bo'lgan laborator tahlillar turi
		Amalda bo'lgan standartlar, texnik shartlar, texnik hujjatlar
		Amaldagi dasturda shaxsiy kompyuterda foydalanuvchi darajasida ishlash qoidalari
		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
E3.6 – Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalarni operativ boshqarish	E3.01.6 – Kompressor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga yuklatilgan rejimni saqlab turish	Mehnat harakatlari:
		1. Kompressor uskunalari belgilangan yuklamani saqlab turishi bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish
		2. Uskunalarining ishlash parametrlarini nazorat qilish
		3. Uskunalarining ishlashidagi nosozliklarni aniqlash
		4. Uskunalar ko'rsatkichini belgilangan ko'rsatkichlardan og'ish sabablarini tahlil qilish
		5. Ta'mirlash xodimlari va mutaxassislarining ishini tezkor nazoratga olish
		6. Zarurat yuzaga kelganida uskunalarni ishlash rejimini, o'zgartirish bo'yicha taklif berish

		7.Suyuqliklar, moylar, gazlarni uskunalarning o'z ehtiyojlari uchun sarfi va texnologik yo'qotishlarni me'yorlarga muvofiqligi ustidan nazorat qilib borish
		Ko'nikmalar:
		Kompressor uskunalarini nosozliklarini vositalar ko'rsatkichlari va shovqin xususiyatlariga qarab, ularning ishlashidagi og'ishlarni aniqlash
		O'lchov vositalari ko'rsatkichlarini tahlil qilish
		Boshlash va to'xtatish operatsiyalarni bajarilishi to'g'riligini baholash
		Ekspluatatsiya parametrlarini o'zgarishlar va me'yordan chiqish sabablarini aniqlash
		Kompressor uskunalarini ishdan chiqishi va nosozliklari hamda texnologik jarayonni buzilish sabablarini tahlil qilish
		Texnologik parametrlarni sozlash to'g'risida qaror qabul qilish
		Uskunalarni ishlash parametrlarini ruxsat etilgan chegaradan chiqish holatlarini oldini olish choralarini ko'rish
		Ekspluatatsiya qilinayotgan uskunalarni parametrlarini nazorat qilish
		Cheklangan vaqt ichida qaror qabul qilish
		Uskunalar holatining ekspluatatsiya talablariga muvofiqligini aniqlash
		Smenada muntazam va muntazam bo'lmagan vaziyatlarni kuzatib borish
		Texnologik sxemalarni, chizmalar va texnik hujjatlarni o'qish
		Smenada ishlaydigan xodimlarning ish grafigini tuzish
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalash
		Me'yoriy-xuquqiy hujjatlardagi talablar
		Bilimlar:
		Ekspluatatsiya xodimlari tomonidan kompressorning asosiy va yordamchi uskunalarini kuzatish marshrutini bilish asoslari
		Texnologik sxemalar, uskunalarining vazifasi va ishlash prinsipi
		Uskunaning ishlashini me'yordagi va cheklangan ko'rsatkichlari
		Tabiiy gaz, beqaror suyuqliklarning uglevodorodlar, gaz va suyuq muhit, kimyoviy reagentlarning fizik-kimyoviy hossalari va ularni utizizatsiya qilish qoidalari
		Nazorat va o'lchash asboblariidan, shu jumladan xavfsizlik moslamalaridan foydalanish qoidalari va asosiy xususiyatlari
		Telemexanika tizimini boshqarish tartibi

		Uskunalarini ishga tushirish va to'xtatish algoritmi
		Uskunalarining ishlash rejimi parametrlarini me'yoriy qiymatlardan chetlashish holatlarini oldini olish bo'yicha odatiy choralar
		Amalda bo'lgan standartlar, texnik shartlar, texnik hujjatlar
		Amaldagi dasturda shaxsiy kompyuterda foydalanuvchi darajasida ishlash qoidalari
		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
	E3.02.6 - Kompessor uskunalarida operativ o'chirib-yoqishlarni bajarish	Mehnat harakatlari:
		1.Ishga tushirish va to'xtatishni muvofiqlashtirish, zaxiraga olish, ish rejimidagi o'zgarishlarni amalga oshirish
		2.Xarakatlar ketma-ketligini nazorat qilish
		3.Uskunani tezkor o'chirib-yoqishdan keyin ishlash ko'rsatkichlarini kuzatib borish
		4.Uskunada tezkor o'chirib-yoqish ishlari bajarilgach, o'rnatilgan rejimga muvofiqlashtirishda operativ xodimlarning xarakatlarining uyg'unligini ta'minlash
		5.Operativ xodimlar tomonidan bajarilgan tezkor o'chirib-yoqish ishlarining sifatini nazorat qilish
		6.Operativ xodimlar bilan favqulodda mashg'ulotlarni o'tkazish
		Ko'nikma:
		Operativ xodimlarning ishini rejalashtirish va tashkil etish
		Operativ xodimlarning ish sifatini baholash
		Ishga tushirish va to'xtatish ishlarining bajarilishi to'g'riligini baholash
		Uskunaning texnologik parametrlarni sozlash to'g'risida qarorni qabul qilish
		Uskunaning belgilangan rejim parametrlaridan og'ishlarini oldini olish choralari ko'rish
		O'z tasarrufidagi xodimlarni o'qitish uchun texnik va dasturiy vositalardan foydalanish
		Bilim:
		Favquloddagi holatlarda mashg'ulotlar rejalarini ishlab chiqish asosalri
		Me'yoriy-xuquqiy hujjatlardagi talablar
		Kompessor uskunalarini ekspluatatsiya qilish bo'yicha texnik hujjatlar
		Uskunani ishga tushirish va to'xtatish, zaxiralash va ta'mirlash algoritmi
		Uskunalarining maqsadi, tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Uskunalarining nosozliklari belgisi
		Baxtsiz hodisalarni oldini olish va oqibatlarini bartaraf etish bo'yicha harakatlar rejasi

		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
E4.6 - Kompessor uchastkasi (stansiyasi) uskunalariga tashkiliy-texnik xizmat ko'rsatish	E4.01.6 - Eksploatatsiya xodimlari tomonidan ishlab chiqarish ko'rsatkichlari bajarilishini nazoratga olish	Mehnat harakatlari:
		1. Operativ xodimlar tomonidan uskunalarni eksploatatsiya qilishda me'yoriy, mahalliy, ma'muriy va texnik hujjatlarga rioya etilishini tekshirish
		2. Uskunaning mavjudligi va holatini hisobga olish
		3. Ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini bajarilishini tahlil qilish
		4. Kompessor uskunolari ish rejimini optimallashtirish bo'yicha takliflar kiritish
		5. Uskunalarining ishdan chiqishi, texnologik jarayonning buzilishi sabablarini o'rganish
		Ko'nikma:
		Uskunalarni to'g'ri eksploatatsiya qilinishini tekshirish
		Uskunalarining ishdan chiqish, texnologik jarayonning buzilishi sabablarini tahlil qilish
		Uskunaning ishlashi bo'yicha xulosalar chiqarish
		Ish rejimlarini optimallashtirish bo'yicha takliflar tayyorlash
		Uskunalarni eksploatatsiya qilish bo'yicha hujjatlarni yuritilishini tekshirish
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalanaolish
		Bilimlar:
		Uskunalarining maqsadi, tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Uskunalarni eksploatatsiya qilish bo'yicha texnik hujjatlar
		Uskunalarni me'yoriy va cheklangan ko'rsatkichlari
		Nazorat va o'lchash asboblari, shu jumladan xavfsizlik moslamalaridan foydalanish qoidalari va ularning asosiy xususiyatlari
		Amaldagi dasturda shaxsiy kompyuterda foydalanuvchi darajasida ishlash qoidalari
		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
	E4.02.6 - Kompessor uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashni	Mehnat harakatlari:
		1. Uskunalariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha shartnomalarni shakllantirish uchun dastlabki ma'lumotlarni tayyorlash
		2. Uskunalariga texnik xizmat ko'rsatishni tekshirish va ta'mirlash bo'yicha hujjatlari va hisobotlarni tayyorlash

	hamda diagnostika tekshiruvlarini amalga oshirishni tashkiliy-texnik ta'minoti	3.Tovar-moddiy aktivlar, favqulodda zaxiralar va ta'mirlash uchun zarur bo'ladigan materiallarning me'yorini belgilash
		4.Uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish ish rejalari, grafiklari va dasturlarini shakllantirish
		5.Moddiy-texnika resurslarni sotib olish uchun yillik talabnomani shakllantirish
		6.Kompressor uskunalari uchun alohida qismlar va ehtiyot qismlarga buyurtma berish uchun hujjatlarni tayyorlash
		7.Loyiha hujjatlariga xulosa berish
		8.Mavjud kamchiliklar ro'yxatini, texnik shartlarni tayyorlashni nazorat qilish va ish hajmlari ro'yxatini shakllantirish
		9.Uskunalarini rekonstruksiya qilish ishlarini bosqichma-bosqich nazoratini amalga oshirish
		10.Pudrat tashkilotlari tomonidan ko'rsatilayotgan texnik xizmat ishlarini muvofiqlashtirish
		11.Baxtsiz hodisalarni tekshirish natijalari bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish
		12.Ishlab chiqarish jarayonini buzilishini oldini olish maqsadida, xodimlar tomonidan texnologik intizomga rioya etilishi ustidan maqsadli tekshiruv o'tkazish
		13.Kompressor uskunalarni ekspluatatsiyasi bo'yicha hisobotlarni tayyorlash
		Ko'nikma:
		Uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish ish rejalari, grafiklari va dasturlarini shakllantirish
		Kompressor uskunalarni ekspluatatsiyasi bo'yicha texnik hujjatlarni ishlab chiqish
		Uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish, rekonstruksiya qilishni nazorat qilish
		O'z vakolati doirasida moddiy-texnika resurslariga talabnomalarni tuzish
		Ekspluatatsiya hujjatlarini tahlil qilish
		Uskunalarini ekspluatatsiyasiga ta'luqli bo'lgan loyiha va texnik hujjatlarni mavjud talablarga muvofiqligini tekshirish
		Maxsus dasturlardan foydalana olish
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalanish
		Bilim:
		Me'yoriy-xuquqiy hujjatlardagi talablar
		Kompressor uskunalarni ekspluatatsiya qilish bo'yicha texnik hujjatlar
		Uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish turlari, uslublari va texnologiyalari

		Ijro hujjatlarini rasmiylashtirish qoidalar
		Shartnoma bo'yicha ishlarni bajarini tartibga soluvchi hujjatlar
		Loyiha hujjatlarini shakllantirish talablari
		Texnik hujjatlarni ishlab chiqish va rasmiylashtirish bo'yicha rahbariy hujjatlar va standartlar talablari
		Ishlab chiqarish uchun zarur bo'ladigan tovar-moddiy boyliklar zahrisini me'yorlashtirish asoslari
		Hisobotlarni tuzishning tartibi va uslubi
		Moddiy-texnika resurslarini sarflash me'yorlari
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalash asosalri
		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
E4.03.6 - Kompresor uchastkasi (stansiyasi) faoliyatining samaradorligini oshirish va istiqbolli rivojlanishi bo'yicha takliflarni ishlab chiqish va amalga joriy etish		Mehnat harakatlari:
		1.Takomillashtirishga qaratilgan konsolidatsiya-langanchora-tadbirlarni ishlab chiqish, uskunalari samaradorligini oshirish
		2.Uskunalarining ishonchliligini ta'minlash maqsadida chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirilishini ta'minlash
		3.Yangi uskunalar va ilg'or texnologiyalarni joriy etish rejalarini ishlab chiqish, uskunalarining ishonchliligini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar ishlab chiqish
		4.Energiya tejaydigan texnologiyalarni joriy etish bo'yicha takliflarni shakllantirish
		5.Pudrat tashkilotlar bilan modernizatsiya bo'yicha taklif va xulosalarni ishlab chiqish
		6.Uskunalarni takomillashtirish bo'yicha innovatsion takliflar va ixtirolarni muvofiqlashtirish
		Ko'nikma:
		Asosiy va yordamchi uskunalar samaradorligini tahlil qilish va baholash
		Uskunalarining xizmat qilish muddatini uzaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish
		Uskunani ishlatish sohasidagi eng yaxshi amaliyotlarni qo'llash
		O'z vakolati chegarasida zamonaviy energiya tejaydigan texnologiyalarni qo'llash
		Kompresor uskunalarida modernizatsiya va rekonstruksiya qilish bo'yicha takliflar tayyorlash
		Yangi texnika va texnologiyalarni joriy etish rejalarini tayyorlash
		Yangi texnologiyalar, innovatsiyalarni joriy etish, ish joyini tashkiliy-texnik o'zgarishlar to'g'risidagi takliflarni xavfini baholash

		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalanish
		Bilim:
		Kompressor uskunalarini ekspluatatsiya qilish bo'yicha texnik hujjatlar
		Kopressor uskunalarini ishlatishda ilg'or texnologiyalar
		Yangi uskunalarni joriy etishni tartibga soluvchi sanoat hujjatlari, ilg'or texnologiyalar
		Uskunalarini ishlashida energiya tejamkor texnologiyalar
		Texnik hisob-kitoblarni amalga oshirish va uskunalarining samaradorligini aniqlash usullari
		Ixtirochilik va innovatsion faoliyat asoslari
		Shaxsiy kompyuter va uning tashqi qurilmalari, ofis texnikasidan foydalanish tartibi
		Mehnat xavfsizligi hamda sanoat, yong'in va atrof-muhit xavfsizlik talablari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1.Tasarrufidagi xodimlarning ishini boshqarish
		2.Uchastkaga tegishli bo'lgan uskunalarini ishonchli, xavfsiz va tejamkor ishlashini ta'minlash
		3.Uskunaning avariya holatini oldini olish
		4. Ish jarayonida yuzaga keladigan muammolarni tezda hal qilishning maqbul yo'nalishini tanlash
		5. O'ziga topshirilgan moddiy-texnika resurslarining butligi va xavfsizligi uchun javobgarlik
		6.Tasarrufidagi xodimlar tomonidan mehnat muxofazasi va yong'in xavfsizligi qoidalariga rioya etilishini ta'minlash
		7. Ichki mehnat tartibiga rioya etish
	Texnik va/yoki texnologik talab	
	Kompressor qurilmalari uchastkasidagi texnologik jarayonlarni belgilangan ishlab chiqarish rejimi, texnik ekspluatatsiya qoidalar va texnologik reglamentlar asosida tashkil etish hamda boshqarish. Kompressor agregatlari, yordamchi uskunalar va muhandislik tarmoqlari (havo/gaz quvurlari, sovitish, moylash, drenaj va avtomatika tizimlari)ning uzluksiz va xavfsiz ishlashini ta'minlash. Bosim, harorat, sarf, vibratsiya, moylash va sovitish ko'rsatkichlari bo'yicha texnologik parametrlarni nazorat qilish, me'yorlardan chetlanish holatlarida tezkor choralar ko'rish. Kompressor qurilmalari va uchastka uskunalarini ishga tushirish, to'xtatish, rejimni o'zgartirish hamda avariya holatlarida xavfsiz o'chirish ishlarini belgilangan tartibda muvofiqlashtirish. Nazorat-o'lchov asboblari, avtomatika vositalari, signalizatsiya va himoya tizimlari (shu jumladan dispetcherlik/SCADA monitoringi mavjud bo'lsa)ning ishga yaroqliligini nazorat qilish.	

	Profilaktik ko'riklar, rejali texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlarini ishlab chiqarish rejasi bilan uyg'un holda rejalashtirish hamda bajarilishini nazorat qilish. Uskunalarining energiya samarador ishlashini ta'minlash, resurs sarfini tahlil qilish va texnologik yo'qotishlarni kamaytirish bo'yicha choralar ko'rish. Sanoat xavfsizligi, mehnatni muhofaza qilish, yong'in xavfsizligi hamda bosim ostida ishlovchi uskunalar bo'yicha majburiy talablarga qat'iy rioya etilishini ta'minlash. Avariya va nosozliklar sabablarini tahlil qilish, ularning oldini olish bo'yicha texnik-tashkiliy choralarni ishlab chiqish va joriy etish. Uchastka bo'yicha smena jurnallari, ekspluatatsion hujjatlar, texnik hisobotlar, ta'mirlash dalolatnomalari va boshqa ishlab chiqarish hujjatlarini yuritish hamda nazorat qilish. Xodimlarning ish joylarida texnologik yo'riqnomalar, xavfsizlik yo'riqnomalari va ish usullariga rioya etishini nazorat qilish, zarur yo'riqlash (instruktaj) ishlarini tashkil etish. Ishlab chiqarish topshiriqlari, ta'mirlash rejasi va texnologik jarayonlar bo'yicha tegishli xizmatlar (mexanika, energetika, avtomatika, dispetcherlik va boshqalar) bilan o'zaro hamkorlikni ta'minlash.
--	--

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1.	"Issiqlik elektr stansiyalari" AJ	Salimyorov G.
2.	"Issiqlik elektr stansiyalari" AJ	Saidnazarova N.
3.	"Issiqlik elektr stansiyalari" AJ	Zarifov T.
4.	"Angren IES" AJ	Yunusov A.
5.	"Yangi-Angren IES" AJ	Ahmadaliyev A.
6.	"Sirdaryo IES" filiali	Mamarizayev A.
7.	"To'raqo'rgon IES" filiali	Nabiyev E.
8.	"Toshkent IEM" filiali	Samatova A.
9.	"Fargona IEM" filiali	Karatayev O.
10.	"Muborak IEM" filiali	Drach V.